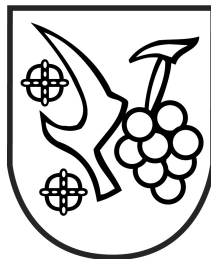

Mestská časť Bratislava-Vajnory

Materiál na rokovanie Miestneho zastupiteľstva
Mestskej časti Bratislava-Vajnory
dňa 20. septembra 2018

K bodu: 3

**Návrh na prerokovanie Protestu prokurátora Okresnej prokuratúry
Bratislava III č. Pd 183/18/1103 proti všeobecne záväznému
nariadeniu mestskej časti Bratislava-Vajnory 4/2017 zo dňa
13.12.2017 o pravidlách času výstavby a rekonštrukcie stavieb a
bytov a údržby zelene na území mestskej časti Bratislava - Vajnory**

Predkladateľ:

Ing. Ján Mrva
starosta

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia MZ
2. Dôvodová správa
3. Protest prokurátora Pd 183/18/1103

Zodpovedný:

Mgr. Ján Komara
Útvar starostu -právník

Spracovateľ:

Mgr. Ján Komara
Útvar starostu -právník

Bratislava, september 2018

NÁVRH UZNESENIA MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA

Miestne zastupiteľstvo po prerokovaní

Alternatíva A.

1. vyhovuje

Protestu prokurátora č. Okresnej prokuratúry Bratislava III č. Pd 183/18/1103 proti všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava-Vajnory 4/2017 zo dňa 13.12.2017 o pravidlách času výstavby a rekonštrukcie stavieb a bytov a údržby zelene na území mestskej časti Bratislava - Vajnory,

2. ruší

všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Vajnory 4/2017 zo dňa 13.12.2017 o pravidlách času výstavby a rekonštrukcie stavieb a bytov a údržby zelene na území mestskej časti Bratislava - Vajnory,

Alternatíva B.

nevyhovuje

Protestu prokurátora č. Okresnej prokuratúry Bratislava III č. Pd 183/18/1103 proti všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava-Vajnory 4/2017 zo dňa 13.12.2017 o pravidlách času výstavby a rekonštrukcie stavieb a bytov a údržby zelene na území mestskej časti Bratislava - Vajnory,

Dôvodová správa

Mestskej časti Bratislava-Vajnory bol podľa § 22 ods. 1 písm. a) bodu 2. a § 25 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre prokurátorkou Okresnej prokuratúry Bratislava III podaný protest prokurátora Protest prokurátora III č. Pd 183/18/1103 proti všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava-Vajnory 4/2017 zo dňa 13.12.2017 o pravidlách času výstavby a rekonštrukcie stavieb a bytov a údržby zelene na území mestskej časti Bratislava - Vajnory, **ktorým navrhuje predmetné VZN ako nezákonné** zrušiť.

Prokurátorka v proteste namieta nezákonnosť predmetného VZN:

Podľa prokuratúry z obsahu VZN vyplýva, že ide o reguláciu stavebnej činnosti a údržbu zelene na území mestskej časti Bratislava - Vajnory, vo vzťahu k ochrane zdravia ľudí pred hlukom. Všetky činnosti regulované ustanovením § 3 VZN č. 4/2017 sa tykajú oblasti, v ktorej obec plní úlohy štátnej správy. Ako už bolo spomenuté, obec pri výkone štátnej správy môže vydávať všeobecne záväzné nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. V právnej úprave stavebného zákona však zákonodarca nesplnomocnil obce resp. mestskej časti k prijímaniu všeobecne záväzných nariadení. **VZN má podzákonných charakter a z toho dôvodu nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by išli nad rámec právneho predpisu s vyššou právnou silou resp. proti takémuto predpisu.**

Obec pri formulovaní činností, ktoré sú na jej území zakázané, však musí dôsledne rešpektovať obmedzenia normotvorby stanovené v čl. 13 Ústavy SR. Mantinelom samosprávnej normotvornej činnosti obce je teda ústavnosť a zákonnosť. **Takto nemožno napr. všeobecne záväzným nariadením ustanoviť zásahy do súkromného a rodinného života fyzickej osoby, resp. je potrebné zohľadniť obmedzenia vo vzťahu k základným právam a slobodám upraveným v:**

1. Čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR "Povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd."

2. Čl. 13 ods. 2 Ústavy SR "Medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom."

Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. I ÚS 56/00 uviedol, že pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce ukladajú povinnosti fyzickým osobám a právnickým osobám, aj pôvodná (originálna) normotvorná pôsobnosť obce je limitovaná čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Tieto limity Ústavy sa vzťahujú aj na normotvornú pôsobnosť obce vykonávanú podľa čl. 68 Ústavy SR, teda pri vydávaní VZN vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečovanie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 100/02 zo dňa 30.01.2003, pokiaľ ide o realizáciu ústavného príkazu ukladať povinnosti zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd vyplývajúcich z čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, nemôže byť vo VZN uložená nová povinnosť, ktorá neexistuje v zákone, resp. ktorú nemožno zo zákona odvodiť. Nerešpektovanie uvedeného príkazu Ústavy SR by znamenalo negáciu zvrchovanosti zákona, a tým popretie samotného princípu právneho štátu.

Podľa prokuratúry v zmysle zákona o obecnom zriadení v znení platnom v čase prijatia VZN č. 4/2017 je uvedené, že obec si môže nariadením upraviť činnosti, ktorých

vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste. Napriek tomu je potrebné uviesť, že zabezpečovanie ochrany zdravia pred hlukom ohraničením času a dní, v ktorých je možné vykonávať stavebné a rekonštrukčné činnosti nemôže obec subsumovať pod právny režim § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení, nakoľko ide o oblasť štátnej správy a nie je na danú úpravu splnomocnená ustanovením uvedeným v osobitnom zákone.

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA III

Vajnorská 47, 832 77 Bratislava 3

Číslo: Pd 183/18/1103

Bratislava III 23.08.2018

Mestská časť Bratislava – Vajnory

Miestne zastupiteľstvo

Roľnícka č. 109

831 07 Bratislava

Miestny úrad	
mestskej časti Bratislava-Vajnory	
Dato:	27-08-2018
Číslo:	6963/18
Prílohy:	/
Číslo . spisu:	
Ref:	

Protest prokurátora

Proti Všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava – Vajnory č. 4/2017 zo dňa 13.12.2017 o pravidlách času výstavby a rekonštrukcie stavieb a bytov a údržby zelene na území mestskej časti Bratislava – Vajnory

podávam

podľa § 22 ods. 1 písm. a), § 23 ods. 1 a § 27 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov

protest prokurátora

a navrhujem napadnuté všeobecne záväzné nariadenie ako nezákonné zrušiť.

Predmetným Všeobecne záväzným nariadením mestskej časti Bratislava – Vajnory č. 4/2017 zo dňa 13.12.2017 o pravidlách času výstavby a rekonštrukcie stavieb a bytov a údržby zelene na území mestskej časti Bratislava – Vajnory boli porušené nasledovné zákonné ustanovenia § 7a ods. 2 písm. f) zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 3 písm. i) a písm. n), § 6 ods. 1, ods. 2, zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, čl. 29 ods. 1 písm. f) Štatútu hlavného mesta, § 2 písm. c) vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov, čl. 13 ods. 1 písm. a), ods. 2, čl. 20 ods. 3, ods. 5, čl. 68, čl. 71 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný

právny predpis zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.

Podľa ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia, ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

Podľa § 357 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, žalobca sa môže žalobou domáhať vyslovenia nesúlady všeobecne záväzného nariadenia obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja vydaného vo veciach

- a) územnej samosprávy so zákonom alebo
- b) plnenia úloh štátnej správy so zákonom, nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 359 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, žalobcom je prokurátor, ktorého protestu proti všeobecne záväznému nariadeniu obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja nebolo vyhovené. Pod nevyhovením protestu prokurátora sa rozumie nezrušenie všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti, nevykonanie zmeny všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti v lehote podľa osobitného predpisu.

O d ô v o d n e n i e

Uznesením č. 317/2017 Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava - Vajnory dňa 13.12.2017 schválilo na svojom 20. zasadnutí všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2017 o pravidlách času výstavby a rekonštrukcie stavieb a bytov a údržby zelene (ďalej len „VZN č. 4/2017“) na území Mestskej časti Bratislava – Vajnory. Prijatím VZN č. 4/2017 došlo k zrušeniu všeobecne záväzného nariadenia č. 2/2016 zo dňa 22.09.2016 o pravidlách času výstavby a rekonštrukcie stavieb a bytov a údržby zelene.

Po preskúmaní predmetného VZN č. 4/2017 som dospela k záveru, že jeho ustanovenia nie sú v súlade so zákonom.

Z úvodného ustanovenia VZN č. 4/2017 vyplýva, že Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Vajnory schválilo predmetné VZN v súlade s ustanoveniami § 7a ods. 2 písm. f), § 15 ods. 2 písm. a) zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hlavnom meste SR“), ustanovením § 4 ods. 3 písm. i) a písm. n) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) a s čl. 18 ods. 4 písm. a), čl. 29 ods. 1 písm. f) Štatútu hlavného mesta (ďalej len „štatút“).

Podľa § 7a ods. 2 písm. f) zákona o hlavnom meste SR *mestskej časti je*

vyhradené zabezpečovať úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvárať podmienky na zásobovanie, najmä určovať pravidlá času predaja, času prevádzky služieb a spravovať miestne trhoviská.

Podľa § 4 ods. 3 písm. i) zákona o obecnom zriadení *obec pri výkone samosprávy najmä plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; spravuje trhoviská.*

Podľa čl. 29 ods. 1 písm. f) štatútu *mestskej časti je podľa osobitného predpisu vyhradené zabezpečovať úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvárať podmienky na zásobovanie, najmä určovať pravidlá času predaja, času prevádzky služieb a spravovať miestne trhoviská.*

Vo vzťahu k citovaným ustanoveniam vyššie uvedených zákonov je potrebné uviesť, že tieto vecne s prijatým VZN č. 4/2017 nesúvisia a ich aplikácia neprichádza v danom prípade do úvahy. Citované ustanovenia zákonov možno aplikovať len vtedy, ak obec určuje nariadením čas predaja v obchode, čas prevádzky služieb, spravovanie trhovísk, či obdobné oblasti týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

V zmysle § 1 VZN č. 4/2017 Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Vajnory schválilo VZN, ktorým určuje pravidlá výstavby a rekonštrukcie stavieb a bytov a čas údržby zelene na území mestskej časti Bratislava – Vajnory, pričom bližšia špecifikácia je upravená v ustanovení § 3 a § 4 predmetného VZN.

V ustanovení § 2 VZN č. 4/2017 boli pre účely schváleného VZN zadefinované pojmy: nočný čas, hluk, obytná zóna a polyfunkčný dom.

V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že *hluk* ako jediný z vyššie uvedených pojmov, bol prevzatý z iného právneho predpisu. Pri vymedzení pojmu *hluk* je síce vo VZN v poznámke pod čiarou uvedený odkaz na právny predpis, z ktorého táto definícia vyplýva, avšak je potrebné uviesť, že nariadenie vlády SR č. 339/2006 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií, na ktoré predmetné VZN č. 4/2017 odkazuje bolo nahradené vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 549/2007“).

Podľa § 2 písm. c) vyhlášky č. 549/2007 *hluk je každý rušivý, obťažujúci, nepríjemný, nežiaduci, neprimeraný alebo škodlivý zvuk.*

Obec nie je oprávnená vymedziť v rámci svojej normotvornej činnosti formou VZN zákonné pojmy inak ako sú už zadefinované inými právnymi predpismi. Takýmto postupom dochádza k situácii, že rovnaký pojem je definovaný duplicitne, tak vo VZN ako aj v zákone, čo spôsobuje zmatečnosť a nezákonnosť.

V súvislosti s nočným časom uvádzam, že ochrana obyvateľov pred rušením nočného kludu je poskytovaná v zmysle ustanovenia § 47 ods. 1 písm. b) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“) podľa ktorého

priestupku sa dopustí ten, kto poruší nočný klud. Poukazujem však na skutočnosť, že zákonná norma uvádza pojem nočný klud, zatiaľ čo VZN pojem nočný čas. Ani pojem nočný klud však súčasná platná zákonná úprava nedefinuje. V konaní o priestupkoch sa tak analogicky využíva ustanovenie § 2 písm. zh) vyhlášky č. 549/2007, upravujúce referenčný časový interval vzťahujúci sa na posudzovanú a prípustnú hodnotu hluku pre deň (od 06:00h do 18:00h), večer (od 18:00h do 22:00h) a noc (od 22:00h do 6:00h). Predmetné VZN preto predstavuje duplicitu vo vzťahu k zákonu o priestupkoch a tým aj možnosť vzniku súbežnej priestupkovej zodpovednosti, čo je neprípustné.

Vo vzťahu k ustanoveniu § 3 VZN č. 4/2017, ktoré reguluje stavebné činnosti na území mestskej časti Bratislava – Vajnory, mestské zastupiteľstvo zakázalo vykonávať v obytných zónach výstavbu a rekonštrukciu stavieb a bytov, bytových domov a polyfunkčných domov a to v nedeľu a v dňoch pracovného pokoja, a zároveň výkon týchto činností v ostatných dňoch povolilo len v čase od 07:00 hod do 20:00 hod. Uložený zákaz sa v zmysle VZN netýka drobných opráv nespôsobujúcich hluk.

Podľa čl. 68 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „Ústava SR“) *vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia.*

Podľa čl. 71 ods. 2 Ústavy SR *pri výkone štátnej správy môže obec a vyšší územný celok vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a jeho medziach všeobecne záväzné nariadenia. Výkon štátnej správy prenesený na obec alebo na vyšší územný celok zákonom riadi a kontroluje vláda. Podrobnosti ustanoví zákon.*

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení *obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.*

Podľa § 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení *vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.*

Pokiaľ sa v zákone spomína obec, primerane sa jeho ustanovenia použijú aj pre mesto resp. mestskú časť. V zmysle zákonného znenia tak bude v ďalšom kontexte používaný už len pojem obec.

Jedným zo základných oprávnení obce je normotvorba, v rámci ktorej je obec oprávnená vydávať normatívne právne akty. Zákon o obecnom zriadení rozlišuje dva druhy všeobecne záväzných nariadení, a to prvotné (obec ich vydáva vo veciach

územnej samosprávy) a derivatívne (obec ich vydáva vo veciach preneseného výkonu štátnej správy pri plnení úloh štátnej správy). Zatiaľ čo na vydanie prvotných VZN obec nepotrebuje výslovné zákonné splnomocnenie stačí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce, nakoľko toto vyplýva priamo z čl. 68 Ústavy SR, na vydanie derivatívnych VZN obec potrebuje zákonné splnomocnenie. Z citovaných ustanovení vyplýva, že zákonodarca zveruje do právomoci obce pri výkone samosprávy celý rad oprávnení na zabezpečenie chodu života v jej obvode s tým rozdielom, že pri výkone štátnej správy môže svoje oprávnenia využívať len v rozsahu zákonného splnomocnenia.

Z obsahu VZN č. 4/2017 vyplýva, že ide o reguláciu stavebnej činnosti a údržbu zelene na území mestskej časti Bratislava - Vajnory, vo vzťahu k ochrane zdravia ľudí pred hlukom. Všetky činnosti regulované ustanovením § 3 VZN č. 4/2017 sa týkajú oblasti, v ktorej obec plní úlohy štátnej správy. Ako už bolo spomenuté, obec pri výkone štátnej správy môže vydávať všeobecne záväzné nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. V právnej úprave stavebného zákona však zákonodarca nesplnomocnil obce resp. mestské časti k prijímaniu všeobecne záväzných nariadení. VZN má podzákonný charakter a z toho dôvodu nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by išli nad rámec právneho predpisu s vyššou právnou silou resp. proti takémuto predpisu.

Podľa § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení *obec pri výkone samosprávy najmä zabezpečuje verejný poriadok v obci.*

Podľa § 4 ods. 5 písm. a) bod 5 zákona o obecnom zriadení *obec vo veciach územnej samosprávy ustanoví nariadením činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určité mieste [ods. 3 písm. n].*

V záhlaví VZN nie je uvedené, či bolo predmetné VZN č. 4/2012 prijaté podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, ako výkon samosprávnej pôsobnosti obce alebo podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, ako prenesený výkon štátnej správy. S poukazom na odkaz na ustanovenie § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení bolo zrejme VZN prijaté v rámci samosprávnej pôsobnosti.

Vo vzťahu k § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení, na ktorý VZN č. 4/2017 vo svojom úvode odkazuje je potrebné uviesť, že ide o demonštratívny výpočet činností (zákonodarca na viacerých úsekoch správy formuluje obciam špeciálne splnomocnenia pre stanovenie zákazov činností - napr. na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami, ochrany nefajčiarov, pyrotechniky na zábavné a oslavné účely atď.), ktoré si je obec oprávnená pri výkone samosprávy upraviť formou VZN, okrem iného aj verejný poriadok na svojom území. Napriek tomu, že predmetné ustanovenie má povahu generálneho splnomocňujúceho ustanovenia, v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR ho treba vykladať reštriktívne čo znamená, že do samosprávnej pôsobnosti obce patria iba tie záležitosti, ktoré sa svojou povahou dotýkajú územného obvodu obce, za ktorý môže obec niesť samostatne aj zodpovednosť. Obec pri formulovaní činností, ktoré sú na jej území zakázané, však musí dôsledne rešpektovať obmedzenia normotvorby stanovené v čl. 13 Ústavy SR. Mantinelom samosprávnej normotvornej činnosti obce je teda ústavnosť a zákonnosť. Takto nemožno napr. všeobecne záväzným

nariadením ustanoviť zásahy do súkromného a rodinného života fyzickej osoby, resp. je potrebné zohľadniť obmedzenia vo vzťahu k základným právam a slobodám upraveným v:

1. **Čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR** "Povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd."

2. **Čl. 13 ods. 2 Ústavy SR** "Medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom."

Ďalšími relevantnými ustanoveniami súvisiacimi s vydávaním VZN sú napríklad aj čl. 2 ods. 2 a ods. 3, čl. 7 ods. 4, čl. 13 ods. 4, čl. 68, čl. 71 ods. 1 a čl. 71 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorých sú obce pri vydávaní svojich VZN povinné postupovať a ktoré čiastočne limitujú normotvornú právomoc obce.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. I ÚS 56/00 uviedol, že pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce ukladajú povinnosti fyzickým osobám a právnickým osobám, aj pôvodná (originálna) normotvorná pôsobnosť obce je limitovaná čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Tieto limity Ústavy sa vzťahujú aj na normotvornú pôsobnosť obce vykonávanú podľa čl. 68 Ústavy SR, teda pri vydávaní VZN vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečovanie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 100/02 zo dňa 30.01.2003, pokiaľ ide o realizáciu ústavného príkazu ukladať povinnosti zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd vyplývajúcich z čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, nemôže byť vo VZN uložená nová povinnosť, ktorá neexistuje v zákone, resp. ktorú nemožno zo zákona odvodiť. Nerešpektovanie uvedeného príkazu Ústavy SR by znamenalo negáciu zvrchovanosti zákona, a tým popretie samotného princípu právneho štátu.

V zmysle zákona o obecnom zriadení v znení platnom v čase prijatia VZN č. 4/2017 je uvedené, že obec si môže nariadením upraviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste. Napriek tomu je potrebné uviesť, že zabezpečovanie ochrany zdravia pred hlukom ohraničením času a dní, v ktorých je možné vykonávať stavebné a rekonštrukčné činnosti nemôže obec subsumovať pod právny režim § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení, nakoľko ide o oblasť štátnej správy a nie je na danú úpravu splnomocnená ustanovením uvedeným v osobitnom zákone.

Reguláciu stavebných činností navyše upravuje zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) verejný poriadok z hľadiska ochrany zdravia ľudí pred hlukom je zabezpečený zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, rozvoji a podpore verejného zdravia v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane verejného zdravia“) a naň viažucou sa vyhláškou č. 549/2007, v ktorej sú určené prípustné hodnoty hluku pri stavebných prácach v tom ktorom čase.

Podľa § 3 vyhlášky č. 549/2007 *ochrana zdravia pred hlukom, infrazvukom a vibráciami je zabezpečená, ak posudzované hodnoty určujúcich veličín hluku, infrazvuku a vibrácií nie sú vyššie ako prípustné hodnoty.*

Ustanovenia vyhlášky č. 549/2007 ako aj zákona o ochrane verejného zdravia spadajú pod výkon štátnej správy orgánov verejného zdravotníctva. Obec medzi ne nepatrí, preto si prostredníctvom VZN nemôže tieto vzťahy, bez zákonného splnomocnenia upraviť.

Obmedzenia týkajúce sa hluku vyplývajú z ustanovenia § 27 ods. 1 zákona o ochrane verejného zdravia a vyhlášky č. 549/2007. Uloženie takéhoto obmedzenia vo VZN č. 4/2017 presahuje rozsah normotvorného oprávnenia obce. Nakoľko zo znenia § 3 VZN č. 4/2017 vyplýva, že obmedzenia v ňom uvedené sa vzťahujú aj na interiéry stavieb, považujem predmetné ustanovenie za protiústavné, nakoľko ním dochádza aj k zásahu do vlastníckeho práva zaručeného Ústavou SR.

V tejto súvislosti je potrebné okrem už hore uvedeného poukázať na skutočnosť, že VZN č. 4/2017 odporuje čl. 20 ods. 3 alinea tretia, ods. 5 Ústavy SR, nakoľko vlastnícke právo je chránené Ústavou SR.

Podľa čl. 20 ods. 3 Ústavy SR výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Podľa čl. 20 ods. 5 Ústavy SR iné zásahy do vlastníckeho práva možno dovoliť iba vtedy, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práv a slobôd iných. Podmienky ustanoví zákon.

Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka *vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.*

Vlastníctvom alebo vlastníckym právom treba rozumieť právo ovládať vec, najmä ju držať, užívať, požívať a nakladať s ňou vlastnou mocou, ktorá nie je závislá od žiadnej inej moci kohokoľvek k tej istej veci. Vlastník je rovnako oprávnený zveľaďovať vec vo svojom vlastníctve opravami/rekonštrukciami, ako aj v prípade zelene jej udržiavaním. Ako vyplýva z čl. 20 ods. 5 Ústavy SR zásahy do vlastníckeho práva sú prípustné, avšak za zákonom daných podmienok. Ustanovenie § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení nemožno považovať za ustanovenie, ktoré má na mysli Ústava SR, nakoľko toto neupravuje zásah do vlastníckeho práva ale zabezpečenie verejného poriadku v obci.

Čo sa týka ustanovenia § 4 VZN č. 4/2017, ktoré upravuje problematiku údržby zelene a pílenia dreva drobnými motorovými mechanizmami a činností vyvolávajúcich hluk a vibrácie zo znenia VZN nie je zrejmé o akú zeleň sa jedná, z čoho logicky vyplýva, že sa môže jednať tak o verejnú zeleň ako aj o zeleň v súkromnom vlastníctve osôb. Rovnako nie je špecifikované, čo pojem údržba zelene zahŕňa, či ide o kosenie trávy, pletie buriny, strihanie živého plotu, strihanie kríkov, atď., resp. všetky činnosti súvisiace so zeleňou. Pojem drobné motorové mechanizmy a činnosti vyvolávajúce hluk a vibrácie sú rovnako všeobecné a nejednoznačné. Uvedené ustanovenie je z dôvodu nejasnosti a nezrozumiteľnosti nevykonateľné.

Ustanovenie § 4 ods. 1 písm. g) zákona o obecnom zriadení oprávňuje obec v rámci samosprávnej pôsobnosti zabezpečovať správu a údržbu verejnej zelene, čo však zrejme vzhľadom na celý obsah VZN miestne zastupiteľstvo nemalo na mysli.

Podľa § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) *obec môže vydať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým ustanoví podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene.*

Citované ustanovenie je splnomocňujúcim ustanovením, v rámci ktorého boli na obec prenesené len niektoré úlohy miestnej štátnej správy, a to v oblasti ochrany drevín (súčasťou ktorej je verejná zeleň pozostávajúca z drevín) na základe uvedeného zákonného splnomocnenia, avšak iba v zákonných medziach.

Na druhej strane, vo vzťahu k zelene v súkromnom vlastníctve osôb sa už nejedná o prenesený výkon štátnej správy, okrem drevín v zmysle zákona č. 543/2002. Mestská časť nemôže ukladať povinnosti, ktoré nemajú oporu v platných právnych predpisoch. V § 4 VZN č. 4/2017 miestne zastupiteľstvo ukladá subjektom nachádzajúcim sa na území mestskej časti povinnosti zasahujúce do ich vlastníckych práv. Uvedené VZN, tak ukladá povinnosti aj iným subjektom, ktorý majú zeleň vo svojom súkromnom vlastníctve a reguluje tak občianskoprávne vzťahy, ktoré regulácii mestskej časti nepodliehajú. Navyše je potrebné uviesť, že rovnako ako ustanovenie § 3 VZN č. 4/2017, tak aj ustanovenie § 4 považujem za protiústavné, nakoľko jeho uplatnením dochádza k zásahu do vlastníckeho práva chráneného Ústavou SR.

Okrem nejasnej formulácie zelene, či pojmu pílenie dreva (orez haluzí, resp. pílenie dreva na kúrenie, atď.) v ustanovení § 4 VZN č. 4/2017 sa rovnako, ako to bolo už aj pri ustanovení § 3 VZN č. 4/2017 na právne vzťahy v ňom uvedené vzťahujú ustanovenia zákona o ochrane verejného zdravia a vyhlášky č. 549/2007, ktoré určujú prípustné hodnoty hluku v tom ktorom čase, na určitých miestach a pri určitých činnostiach.

Miestne zastupiteľstvo prijatím VZN č. 4/2017 vo viacerých svojich ustanoveniach určilo obmedzenia, či zákazy osobám na ich súkromných pozemkoch a s vecami nachádzajúcimi sa v ich súkromnom vlastníctve, čím zasiahlo do ich základných práv a slobôd zaručených Ústavou SR. Miestne zastupiteľstvo nemôže prostredníctvom VZN ukladať povinnosti, nemajúce oporu v platných právnych predpisoch a nemôže svoju normotvornú právomoc uplatňovať v neobmedzenej miere na úpravu všetkých spoločenských vzťahov v jeho územnom obvode. Spoločenské vzťahy týkajúce sa verejného poriadku je potrebné poňať v zmysle dodržiavania určitých všeobecne akceptovateľných pravidiel správania sa na jednej strane, ako aj v zmysle dodržiavania zákonov, prípadne podzákonných právnych predpisov na strane druhej.

V ustanovení § 6 VZN č. 4/2017 mestské zastupiteľstvo zverilo oprávnenie kontrolovať predmetné VZN tak zamestnancom mestskej časti na základe písomného poverenia, ako aj mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „MsP“). Podľa zákona o priestupkoch môže osobe, ktorá VZN č.

4/2017 poruší uložiť pokutu mestská časť, pričom porušenie predmetného VZN sa posudzuje ako priestupok v zmysle § 46 a § 48 zákona o priestupkoch. Uvedené ustanovenie je vzhľadom na nezákonnosť celého VZN č. 4/2017 nadbytočné a nevykonateľné.

S poukazom na uvedené považujem protest prokurátora za dôvodne podaný a navrhujem napadnuté VZN zrušiť, nakoľko v schválenej podobe je v rozpore so zákonmi ako aj s Ústavou SR.

JUDr. Diana Lauková
prokurátorka